

بسم الله الرحمن الرحيم امام حسین (ع) و یارانش مهدی (عج) و منتظرانش

حسین حیدریان اردکانی

اهمیت دادن به نماز

امام حسین ع و یارانش

نماز امام در میدان جنگ

امام حسین ع و یارانش سرگرم نبرد بودند که ابو ثمامه، «عمر و بن عبدالله صائدی» خطاب به آن حضرت فرمود: وقت نماز ظهر است، گرچه من دست از تو نمی کشم تا کشته شوم، اما دوست دارم دو رکعت نماز با تو بخوانم. امام سر برداشت و در حق او اینگونه دعا کرد.

قال الامام الحسين ع : ذَكَرْتَ الصَّلَاةَ، جَعَلَكَ اللَّهُ مِنَ الْمُصَلِّينَ الذَّاكِرِينَ! نَعَمْ، هَذَا أَوَّلُ وَقْتِهَا
آنگاه به یاران فرمود: سَلُّوهُمْ أَنْ يَكْفُوا عَنَّا حَتَّى نُصَلِّيَ. ۱

کوفیان مخالفت کردند. حضرت اباعبدالله ع خود اذان گفت، وقتی اذان تمام شد خطاب به عمر سعد فرمود: يَا بَنَ سَعْدٍ
أَنْسَيْتَ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ، الْإِتْقَانُ عَنِ الْحَرْبِ حَتَّى نُصَلِّيَ وَتُصَلُّونَ وَتَعُودُ إِلَى الْحَرْبِ.
عمر سعد جواب نداد. امام ع فرمود، شیطان بر او چیره شد. آنگاه به زهیر بن قین و سعید بن عبدالله فرمود: تَقَدَّمَا أَمَامِي
حَتَّى أَصَلَّى الظُّهْرَ

مهلت خواستن برای نماز

در روز نهم محرم، عمر سعد و دیگر سران نظامی تصمیم گرفتند که با یک حمله عمومی کار را یکسره کنند، حرکت لشگرها و بالارفتن گرد و غبارها همه را متوجه خود ساخت، امام حسین ع برادرش حضرت عباس ع را فرستاد تا علت حرکت سپاه دشمن را بداند.

حضرت عباس رفت و بازگشت و فرمود: می گویند یا با یزید بیعت کن و یا آماده نبرد باش.

حضرت اباعبدالله⁷ به برادر فرمود:

إِرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تُؤَخِّرَهُمْ إِلَى غَدَوَةٍ وَتَدْفَعَهُمْ عَنَّا الْعَشِيَّةَ، لَعَلَّنَا نُصَلِّيَ لِرَبِّنَا اللَّيْلَةَ
وَنَدْعُوهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، فَهُوَ يَعْلَمُ أَنِّي كُنْتُ أَحِبُّ الصَّلَاةَ لَهُ وَتِلَاوَةَ كِتَابِهِ وَكَثْرَةَ الدُّعَاءِ وَالِاسْتِغْفَارِ. ۲

1. أعيان الشيعة ج 1 ص 606، کامل ابن اثیر ج 3 ص 29

2. ارشاد شیخ مفید ص 230.

فَقَامَ اللَّيْلَ كُلَّهُ يُصَلِّي وَيَسْتَغْفِرُ وَيَدْعُو وَيَتَضَرَّعُ وَقَامَ أَصْحَابُهُ كَذَلِكَ يُصَلُّونَ وَيَدْعُونَ وَيَسْتَغْفِرُونَ^۳

بَاتَ الْحُسَيْنُ وَأَصْحَابُهُ تِلْكَ اللَّيْلَةَ وَلَهُمْ دَوِيٌّ كَدَوِي النَّحْلِ مَا بَيْنَ رَاكِعٍ وَسَاجِدٍ وَقَائِمٍ وَقَاعِدٍ...؛

امام مهدی (عج) و منتظرانش

وقت نماز

مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ مَنْ أَخَّرَ الْعَدَاةَ إِلَيَّ أَنْ تَنْقُضَ النُّجُومُ^۵؛ از رحمت خدا دور است، از رحمت خدا دور است کسی که نماز صبح را تا ناپدید شدن ستارگان به تأخیر بیندازد.

وفای به عهد

امام حسین ع و یارانش

وفاداری نسبت به قرارداد صلح

پس از آنکه با امضاء قرار دادنامه صلح تحمیلی معاویه بر عراق و شام حاکم شد از آن پس دیگر امام حسین ع نیز که به صلح وفادار بود. هرگاه اشخاصی یا گروه‌هایی با امام حسین ع تماس می‌گرفتند و تلاش می‌کردند آن حضرت را بر ضد معاویه بشورانند پاسخ می‌داد:

قال الامام الحسين ع : اِنْ بَيْنِي وَبَيْنَ الْقَوْمِ مَوْعِدًا أُكْرَهُ اَنْ اُخْلِفَهُمْ، فَاِنْ يَدْفَعِ اللّٰهُ عَنَّا فَقَدِيمًا مَا اَنْعَمَ عَلَيْنَا وَكَفَى، وَاِنْ يَكُنْ مَا لَا بُدَّ مِنْهُ فَفَوْزٌ وَشَهَادَةٌ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ. امام حسین ع فرمود: میان ما و این قوم وعده و قراری است که نمی‌خواهم از آن بازگردم، پس اگر خداوند شر آنها را از ما دفع کند، که همواره در گذشته نیز چنین می‌کرد و ما را کفایت می‌فرمود. و اگر ناچار با آنان درگیر شویم پس رستگار شده و شهادت در انتظار ماست، اگر خدا بخواهد.^۶

3. الإرشاد، ج 2، ص: 94

4. بحار الأنوار، ج 44، ص: 394

5. الإحتجاج، ج 2، ص: 479

6. تاریخ طبری ج 3 ص 308، اعیان الشیعه ج 1 ص 597.

وفای به پیمان صلح

به معاویه خبر داده بودند که حسین ع قصد قیام و مبارزه بر ضد تو را دارد و با شیعیان خود در رفت و آمد است. معاویه نامه‌ای به امام حسین ع نوشت و خبرهای رسیده را طرح کرد و هشدار داد که از کوفیان پروا کنید، آنها نسبت به پدر و برادر تو وفادار نبودند. امام ع در جواب او نوشت:

قال الامام الحسين ع : اَتَانِي كِتَابُكَ، وَ اَنَا بَغِيرِ الَّذِي بَلَغَكَ عَنِّي جَدِيرٌ، وَالْحَسَنَاتُ لَا يَهْدِي لَهَا إِلَّا اللَّهُ، وَمَا أَرَدْتُ لَكَ مُحَارَبَةً وَلَا عَلَيْكَ خِلَافًا، وَمَا أَظُنُّ أَنَّ لِي عِنْدَ اللَّهِ عُذْرًا فِي تَرْكِ جِهَادِكَ!! وَمَا أَعْلَمُ فِتْنَةً أَكْبَرُ مِنْ وَلَايَتِكَ أَمْرَ هَذِهِ الْأُمَّةِ! ٧

امام حسین ع فرمود: نامه تو بدست من رسید، من به آن گزارشاتی که بتو دادند سزاوار نیستم، و نیکوکاری‌ها را جز خدا هدایت نمی‌کند، من هم اکنون قصد جنگ یا مخالفت بر ضد تو را ندارم، گرچه فکر می‌کنم عذری در ترک مبارزه با تو را نزد خداوند نخواهم داشت، زیرا من فتنه و فساد بزرگتر از حکومت تو بر این امت سراغ ندارم.

اصحاب حضرت

حضرت راجع به اصحابشان نیز می‌فرمایند: فَإِنِّي لَا أَعْلَمُ أَصْحَابًا أَوْفَى وَلَا خَيْرًا مِنْ أَصْحَابِي... ٨

یارانی وفادارتر و پرمهرتر و بهتر از یاران خویش نمی‌شناسم...

امام مهدی (عج) و منتظرانش

وَلَوْ أَنَّ أَشْيَاعَنَا وَفَقَّهُمُ اللَّهُ لِبَطَاعَتِهِ عَلَى اجْتِمَاعٍ مِنَ الْقُلُوبِ فِي الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ عَلَيْهِمْ لَمَّا تَأَخَّرَ عَنْهُمْ الْيَمْنُ بِلِقَائِنَا وَتَنَجَّلَتْ لَهُمُ السَّعَادَةُ بِمُشَاهَدَتِنَا عَلَى حَقِّ الْمَعْرِفَةِ وَصِدْقِهَا مِنْهُمْ... ٩

اگر شیعیان ما - که خداوند بر اطاعتش موفقتشان بدارد - با دلهای متحد و یکپارچه بر وفای به عهد و پیمان اجتماع می‌کردند، ملاقات ما از آنها به تأخیر نمی‌افتاد، و سعادت دیدار و مشاهده با معرفت و راستی بر آنها به زودی حاصل می‌شد...

صله رحم

امام حسین ع و یارانش

7. تاریخ ابن عساکر «شرح حال امام حسین 7» ص 197 ح 254.

8. الإرشاد، ج 2، ص: 91

9. الإحتجاج، ج 2، ص: 499

اگر زندگی باید بگونه‌ای اجتماعی و در سایه وحدت و همکاری تداوم یابد تا به تکامل و رستگاری برسیم، چه بهتر که در زندگی اجتماعی به خویشاوندان و فامیلان خود توجه داشته و با آنان ارتباط داشته باشیم که ره‌آورد های فراوانی خواهد داشت.

قال الامام الحسين ع : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُنْسَأَ فِي أَجَلِهِ وَيُزَادَ فِي رِزْقِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ. ۱۰

امام حسین ع فرمود: کسی که دوست دارد و خوشحال است تا عمر او طولانی گردد، و روزی او فراوان شود، پس با خویشاوندان خود ارتباط داشته باشد.

بزرگواری حسین ع را ببینید:

شمر خود را به خیام امام حسین ع و یارانش نزدیک کرد و صدا زد: خواهرزاده‌هایم عبد الله، جعفر، عباس، و عثمان کجایند؟ امام حسین ع به عباس ع و برادرانش فرمود: جواب شمر را بدهید گر چه فاسق است، چه آنکه او یکی از دایی‌های شما است. عباس ع و برادرانش گفتند: به ما چه کار داری؟ شمر گفت: ای خواهرزاده‌هایم شما در امان هستید، خود را همراه برادران حسین ع به کشتن ندهید، و به اطاعت امیر مؤمنان یزید بن معاویه در آیید. حضرت عباس ع به او چنین پاسخ داد: دو دستهایت بریده باد! و بر آنچه از امان را آورده‌ای لعنت باد ای دشمن خدا، آیا به ما امر می‌کنی برادرمان و آقامان حسین ع پسر فاطمه³ را رها کنیم، و پیرو ملعونان و ملعون‌زادگان شویم؟ شمر در حالی که خشمگین و سرافکنده بود، به سوی لشکرش بازگشت. ۱۱

با وجود اینکه دشمن است و برای قتل فرزند رسول الله آمده ولی باز حضرت قرابت را محترم می‌شمارد...

امام مهدی (عج) و منتظرانش

علی بن ابراهیم وارد خیمه حضرت ولی عصر ارواحنا فداه شد و به محضر مولی عرض سلام کرد، سخنانی بین آن حضرت و او گذشت که قسمتی از آن، چنین است: فقال: يا ابا الحسن قد كنا نتوقعك ليلا و نهارا، فما الذي بطأبك علينا؟ ای ابوالحسن، ما شب و روز توقع آمدن تو را داشتیم، چه چیز آمدنت را نزد ما به تاخیر انداخت؟

قلت: يا سیدی، لم اجد من يدلني الى الآن. عرض کردم: ای سرورم، تا الان کسی را نیافته بودم که مرا راهنمایی کند. قال لی: لم تجد احدا يدلک؟ به من فرمودند: هیچکس را نیافتی که تو را راهنمایی کند؟

ثم تکت باصبعة فی الارض. آنگاه با انگشتان روی زمین کشیدند،

10. عیون أخبار الرضا ج 2 ص 48 حدیث 157، بحار الأنوار ج 74 ص 91 حدیث 15.

11. اللهوف علی قتلی الطفوف، ص: 88

ثم قال: لا، ولكنكم كنتم الاموال و تحيرتم على ضعفاء المومنين و قطعتم الرحم الذي بينكم، فاي عذر لكم الان؟^{۱۲} سپس فرمودند: نه، ولكن شما اموالتان را زياد كرديد و اختلاف و حيرتى به زيان مومنان ضعيف، پديد آورديد و بين خود قطع رحم نموديد، پس الان براى شما چه عذرى مانده است؟...

حضرت علت تأخير در توفيق ديدار را ناشايستى هاى زير دانسته اند:

1 - مال اندوزى ثروتمندان و در نتيجه درماندگى ضعفاى شيعه.

2 - قطع رحم (بريدن از خویشاوندان)

حياء و عفت و غيرت ناموسى

امام حسين ع و يارانش

غيرت ناموسى حسين ع تا آخرين نفس

وَلَمْ يَزَلْ عَ يَقَاتِلُهُمْ حَتَّى حَالُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ رَحْلِهِ - فَصَاحَ وَيْلَكُمْ يَا شِيعَةَ آلِ أَبِي سُفْيَانَ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ دِينَ وَ كُنْتُمْ لَا تَخَافُونَ الْمَعَادَ فَكُونُوا أحراراً فِي دُنْيَاكُمْ هَذِهِ وَ ارْجِعُوا إِلَى أَحْسَابِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ عَرَباً كَمَا تَزْعُمُونَ قَالَ: فَنَادَاهُ شِمْرٌ لَعَنَهُ اللَّهُ مَا تَقُولُ يَا ابْنَ فَاطِمَةَ فَقَالَ إِنِّي أَقُولُ أَقَاتِلُكُمْ وَ تَقَاتِلُونِي وَ النِّسَاءُ لَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ فَاْمْنَعُوا عُتَاتِكُمْ وَ جَهْلَكُمْ وَ طُعَاتِكُمْ مِنَ التَّعَرُّضِ لِحَرَمِي مَا دُمْتُ حَيًّا. ۱۳

امام دلاورانه مى جنگيد و ابن سعد، همگان را بر کشتن حضرت ترغيب مى کرد و مى گفت: از هر سو بر او حمله بريد. شمر با گروهى از جنگ جويان مقابله خيمه‌ى حسين آمد و بين امام و خيمه‌اش حایل شد. حسين ع فرمود: واى بر شماى پيروان خاندان ابى سفیان، اگر دين نداريد و از روز قيامت هم پروايى نداريد، در دنياى خود آزاده باشيد و به حسب و نسب خود برگريد؛ اگر چنان که گمان داريد، عرب هستيد. شمر صدا زد: اى پسر فاطمه چه ميگوئى؟ حضرت فرمودند: ميگويم من با شما مي‌جنگم و شما با من مي‌جنگيد زنان را که گناهی نيست سرکشان و نادانان خود را از تعرض بحرم من بازداريد.

جاىگاه زنان در عاشورا

نهضت عاشورا براى احياى ارزش هاى دينى بود. در سايه آن حجاب و عفاف زن مسلمان نيز جاىگاه خود را دريافت و امام حسين ع و زينب کبرا و دودمان رسالت، چه با سخنانشان و چه با نحوه عمل خویش، يادآور اين گوهر ناب گشتند. زينب کبرا و خاندان امام حسين ع الگوى حجاب و عفاف هستند. زنان در عاشورا در عين مشارکت در حماسه عظيم و ادامه رسالت حساس و بزرگ اجتماعى، متانت و عفاف را هم مراعات کردند و اسوه همگان شدند.

12 . دلائل الإمامة ص : 297

13. اللهوف على قتلى الطفوف، ص: 119

سید بن طاووس نقل کرده است: «در شب عاشورا امام حسین ع در گفتگو با خانواده‌اش آنان را به حجاب و عفاف و خویشتن داری توصیه کرد. روز عاشورا وقتی که زینب کبری بی طاقت صبر شد و به صورت خود زد امام ع به او فرمود آرام باش زبان شماتت این گروه را به ما دراز مکن.» دختران و خواهران امام ع (در همه صحنه‌ها) مواظب بودند تا حریم عفاف و حجاب اهل بیت پیامبر تا آن جا که می‌شود حفظ و رعایت شود. از اعتراض‌های شدید حضرت زینب نیز به یزید این بود که «ای یزید آیا از عدالت است که کنیزان خود را در حرم سرا پوشیده نگاه داشته‌ای و دختران پیامبر را به صورت اسیر شهر به شهر می‌گردانی و حجات آنان را هتک کرده، چهره هایشان را در معرض دید همگان قرار داده‌ای که دور و نزدیک به صورت آنان نگاه کنند.» ولی با آن حال وظیفه بزرگی هم در عاشورا به عهده زنان گذاشته شده بود و آن هم پیام رسانی و اشاعه فرهنگ عاشورا بود.

این است مقام زن و این است جایگاه زنی که عاشورا به بعد از خودش به جای گذاشت. ۱۴

امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و منتظرانش

در دعای **اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ** حضرت نسبت به زنان اینگونه دعا فرموده و خواسته خود از ایشان را اینچنین بیان می‌فرماید: **وَعَلَى النِّسَاءِ بِالْحَيَاءِ وَالْعِفَّةِ** و به زنان حیا و عفت عنایت کن.

فرد منتظر در مسیر لطف و تأیید رهبر قرار می‌گیرد؛ به گونه‌ای که در طول مسیر فعالیت، بر امیدش افزوده می‌گردد. حجاب زن مسلمان، لباسی است که نشان از فاطمه زهرا (علیها سلام) دارد و اتصال عملی زن را به روش و سیره محکم الگوی زنان عالم نشان می‌دهد؛ لذا در صورت ارائه کامل این شعائر الهی، زن محجبه به سبب شباهت ظاهری به مادر عترت، مورد عنایت خاص منجی موعود قرار گرفته و زمینه کسب فیض را در او قویتر می‌سازد؛ زیرا این نماد، نمود فاطمی بودن این امت می‌باشد که خدای سبحان، رسالت پرچمداریش را بر عهده زن نهاده است. ۱۵

خوش اخلاقی

امام حسین ع و یارانش

قال الامام الحسين ع : **الْخُلُقُ الْحَسَنُ عِبَادَةٌ**. ۱۶

اخلاق نیکو عبادت است.

امام مهدی (عج) و منتظرانش

14. آموزه‌ها و پیام‌های قیام عاشورا، محمد حسین باقری

15. نقش حجاب در توسعه: حجاب لباس انتظار، سیمین دخت بهزادپور

16. تاریخ یعقوبی ج 2 ص 246.

امام صادق ع فرمودند: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَ لْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَ مَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ. ۱۷
هر کس دوست می‌دارد از یاران حضرت قائم، ع، باشد باید که منتظر باشد و در این حال به پرهیزکاری و اخلاق نیکو رفتار نماید.

خود حضرت نیز در دعای اَللّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ برای مردم خورفتاری را طلب می‌نماید: وَعَلَى الرَّعِيَّةِ بِالْإِنْصَافِ وَ حُسْنِ السَّيْرِ وَ بِمَرْدَمِ انصاف و خوشرفتاری ارزانی فرما.

تقوا و پرهیزکاری

امام حسین ع و یارانش
ابی عبدالله ع می‌فرمایند: أَوْصِيَكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ ضَمِنَ لِمَنْ اتَّقَاهُ أَنْ يُحَوِّلَهُ عَمَّا يَكْرَهُ إِلَى مَا يُحِبُّ وَ يَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ. ۱۸

شما را به تقوای الهی سفارش می‌کنم زیرا خداوند برای کسی که تقوای الهی داشته باشد ضمانت کرده که حالش را از آنچه ناخوش دارد به آنچه که دوست می‌دارد دگرگون سازد و از آنجا که گمان ندارد روزیش دهد.

امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و منتظرانش

امام صادق ع فرمودند: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَ لْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ... ۱۹
هر کس دوست می‌دارد از یاران حضرت قائم، ع، باشد باید که منتظر باشد و در این حال به پرهیزکاری و... رفتار نماید.
حضرت خطاب به شیخ مفید می‌فرماید: أَنَّهُ مَنْ اتَّقَى رَبَّهُ مِنْ إِخْوَانِكَ فِي الدِّينِ وَ أَخْرَجَ مِمَّا عَلَيْهِ إِلَى مُسْتَحَقِّهِ
كَانَ آمِنًا مِنَ الْفِتْنَةِ الْمُبْطَلَةِ وَ مَحْنِهَا الْمُظْلِمَةِ الْمُضْلَّةِ... ۲۰

ما به تو اطمینان می‌دهیم که هر کس از برادران دینیت، تقوای الهی را رعایت کند و آنچه را به گردن دارد به صاحبان حق برساند، در فتنه نابود کننده و گرفتاریهای تیره و تار و گمراهگرانه، در امان خواهد بود.

روزی حلال

امام حسین ع و یارانش

17 . الغيبة للنعماني، ص: 200

18 . تحف العقول ، ص: 240

19 . الغيبة للنعماني، ص: 200

20 . الإحتجاج ، ج 2، ص: 499

طلب روزی حلال

اللَّهُمَّ أَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ رِزْقِكَ الْحَلَالِ. ۲۱

بار الها! روزی حلال را بر من بگستران.

بازتاب و نتیجه لقمه حرام

ابی عبدالله ع روز عاشورا خطاب به دشمن می فرماید: **كُلُّكُمْ عَاصٍ لِأَمْرِ غَيْرٍ مُسْتَمَعٍ قَوْلِي فَقَدْ مَلِئْتُ بِطُونَكُمْ مِنَ الْحَرَامِ وَ طَبَعَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَ يَلِكُمْ أَلَا تَنْصِتُونَ أَلَا تَسْمَعُونَ.** ۲۲

همه‌ی در نافرمانی امر من مصرید و سخن مرا نخواهید پذیرفت زیرا که شکمهای شما همه‌ی از مال حرام پر است و کار قلب شما و قفل آن آن‌سان سرسری نیست، قفلی که خدا زده نمی‌توان شکست‌ای وای به شما! آیا این اندازه بی‌انصافید؛ آیا انصاف نمی‌دهید؟ آیا گوش فرامی‌دهید؟

امام مهدی (عج) و منتظرانش

طلب روزی حلال

ونحن نسلک من الرزق ما يكون صلاحا للدنيا وبلاغا للاخرة. ۲۳

و ما از تو روزی می‌خواهیم که در آن صلاح دنیا و رسیدن به آخرت است.

و أَكْثَرُ مِنَ الْحَلَالِ مَالِي... ۲۴

و از راه حلال مال من را زیاد کن.

لزوم پرهیز از مال حرام و شبهه ناک

و ظهر بطوننا من الحرام و الشبهة. ۲۵

و شکمهای ما را از غذای حرام و شبهه ناک پاک گردان.

دل از دنیا بردن

امام حسین ع و یارانش

---

21 . دعای عرفه

22 . بحار الأنوار ، ج 45، ص: 8

23 . مزار کبیر، ص 165

24 . مهج الدعوات و منهج العبادات، ص: 289

25 . المصباح للكفعمی ص : 280

نکوهش از دنیا پرستی

شخصی از سرمایه‌داران مدینه خانه بسیار مجللی ساخت و از امام حسین ع دعوت کرد تا از نزدیک خانه او را تماشا کرده و برای او دعا کند، وقتی امام ع وارد آن خانه بسیار وسیع و اشرافی شد اظهار داشت:

قال الامام الحسين ع : أَخْرَبْتَ دَارَكَ، وَ عَمَرْتَ دَارَ غَيْرِكَ، غَرَّكَ مَنْ فِي الْأَرْضِ، وَ مَقَّتَكَ مَنْ فِي السَّمَاءِ. ۲۶

امام حسین ع فرمود: خانه خویش «آخرت» را ویران کردی، و خانه دیگران «دنیا» را آباد ساختی، اهل روی زمین تو را گرامی خواهند داشت، اما اهل آسمان دشمنت خواهند بود.

قیام حضرت نیز برای دنیا و پادشاهی آن نبود: أَنِّي لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَ لَا بَطْرًا وَ لَا مُفْسِدًا وَ لَا ظَالِمًا وَ إِنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدِّي أُرِيدُ أَنْ أَمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنْهِيَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أُسِيرَ بِسِيرَةِ جَدِّي وَ أَبِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ع ۲۷
من از شهر و دیار خویش نه برای راحت طلبی و وانهادن مسئولیت به راه افتاده‌ام و نه برای خوشگذرانی و بیهودگی؛ نه انگیزه‌ام ستم کاری و بیدادگری است و نه تبهکاری؛ بلکه برای اصلاح اوضاع امت جدم قیام کردم، و می‌خواهم «امر به معروف» و «نهی از منکر» کنم، و به روش جدم و پدرم علی بن ابی طالب عمل کنم...
امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و منتظرانش

دنیازدگی از آفات آخرالزمان

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) سَيَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ تَخْبُثُ فِيهِ سَرَائِرُهُمْ وَ تَحْسُنُ فِيهِ عَلَانِيَتُهُمْ طَمَعًا فِي الدُّنْيَا لَا يُرِيدُونَ بِهِ مَا عِنْدَ رَبِّهِمْ يَكُونُ دِينُهُمْ رِيَاءً لَا يُخَالِطُهُمْ خَوْفُ يَوْمِهِمْ اللَّهُ بِعِقَابٍ قَيِّدُهُ دُعَاءُ الْغَرِيقِ فَلَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ. ۲۸
پیامبر خدا (ص) فرمود: بر مردم زمانی خواهد آمد که در اثر طمع در دنیا، باطن آنان ناپاک و ظاهرشان نیکو خواهد بود. آنان چیزی را که نزد پروردگارشان است نمی‌خواهند و دینشان ریائی است و هیچ ترسی از خدا با وجودشان آمیخته نشده است. خداوند همه آنان را دچار کیفر می‌کند، در نتیجه آنان مانند کسی که در حال غرق شدن است خدا را می‌خوانند ولی خدا به آنان پاسخ نمی‌دهد.

مال اندوزی مانع وصال

حضرت در داستان علی بن مهزیار یکی از علت‌های محرومیت مردم از فیض حضورشان را مال اندوزی و رسیدگی نکردن به فقر و ضعفایان فرمودند؛ وَلَكِنْ كَثُرَتْ الْأَمْوَالُ وَ تَحِيرَتْ عَلَى ضِعْفَاءِ الْمُؤْمِنِينَ. ۲۹

26. مستدرک الوسائل ج 3 ص 467 ح 4013.

27. بحار الأنوار، ج 44، ص: 330

28. الکافی، ج 2، ص: 296

29. دلائل الإمامة ص: 297

ولکن شما امواتان را زیاد کردید و اختلاف و حیرتی به زیان مومنان ضعیف، پدید آوردید.

پایداری در راه عقیده

امام حسین ع و یارانش

نافع می گوید: در شب عاشورا هنگامی که امام وارد خیمه خواهرش زینب شد، من خود شنیدم زینب علیها السلام به امام عرض کرد: آیا شما نیت یارانتان را آزموده اید؟ می ترسم در هنگام درگیری اینها شما را تسلیم دشمن کنند. امام در پاسخ فرمود: **وَاللّٰهُ لَقَدْ بَلَوْتُهُمْ فَمَا وَجَدْتُ فِيهِمْ إِلَّا الْأَشْوَسَ الْأَفْعَسَ يَسْتَأْذِنُونَ بِالْمَنِيَّةِ دُونِي إِسْتِيْنَاسَ الْطِفْلِ إِلَى مَحَالِبِ أُمِّهِ.**^{۳۰}

به خدا قسم آنها را امتحان کردم و در آنها چیزی جز دلاوری و استواری ندیدم و علاقه آنها به مرگ در راه من مثل علاقه طفل به شیر مادر است.

شب عاشورا نیز وقتی که حضرت بیعت از یاران خویش برداشت و فرمود که با اهل بیت من از اینجا بروید، گفتند: **يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ فَمَا يَقُولُ النَّاسُ لَنَا وَمَاذَا نَقُولُ لَهُمْ نَقُولُ إِنَّا تَرَكْنَا شَيْخَنَا وَكَبِيرَنَا وَابْنَ بِنْتِ نَبِيَّنَا لَمْ نَرْمِ مَعَهُ بِسَهْمٍ وَلَمْ نَطْعَنْ مَعَهُ بِرُمْحٍ وَلَمْ نَضْرِبْ بِسَيْفٍ لَا وَاللَّهِ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ لَا نَفَارِقُكَ أَبَدًا وَكُنَّا نَقِيكَ بِأَنْفُسِنَا حَتَّى نَقْتُلَ بَيْنَ يَدَيْكَ وَنَرِدَّ مَوْرِدَكَ فَقَبَّحَ اللَّهُ الْعَيْشَ بَعْدَكَ.**^{۳۱}

ای فرزند رسول الله (ص) در باره ما مردم چه خواهند گفت، و ما به مردم چه بگوییم، (بگوییم) که ما شیخ و کبیر و سید و امام و فرزند دخت پیامبر را رها کردیم، در رکابش تیری از کمان ما نجسته، نیزه در کف ما بکار گرفته نشده، شمشیر ما بر دشمن فرود نیامده، نه به خدا ای فرزند رسول الله، هرگز از تو جدا نشده، بلکه جانهای ما پاسبان جان شریف بوده تا در پیش رویت در خون خود غلتیده، آنچه بر تو وارد آید بر ما نیز وارد گردد، وه چه زشت است زندگی بعد از تو.

امام مهدی (عج) و منتظرانش

امام سجاد ع فرمودند: **إِذَا قَامَ قَائِمُنَا أَذْهَبَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَنْ شِيعَتِنَا الْعَاهَةَ وَجَعَلَ قُلُوبَهُمْ كَزُبْرِ الْحَدِيدِ.**^{۳۲} هنگامی که قائم ما قیام کند، خداوند بیماری را از شیعیان ما برطرف میسازد، و دلهای آنان را همچون پاره های آهن میکند.

30. مقتل الحسین مقرر، ص 265.

31. اللهوف علی قتلی الطفوف، ص: 91

32. بحار الأنوار، ج 52، ص: 317

رعایت حق الناس

امام حسین ع و یارانش

شب عاشورا و سخن از حق الناس

امام حسین ع با صدای بلند اعلام فرمود که: لا یقتل معی رجل علیه دین ۳۳ هر کس به مردم بدهکار است، برای جنگ با من همراه نشود.

مسلم بن عقیل و وصیت به ادای دین

سفیر مظلوم امام در واپسین لحظات عمر به فکر ادای دین خویش است، او در آن لحظات سه وصیت می کند:

إِنَّ عَلِيَّ دَيْنًا بِالْكُوفَةِ اسْتَدْنْتُهُ مِنْذُ قَدِمْتُ الْكُوفَةَ سَبْعِمِائَةَ دِرْهَمٍ فَأَقْضِيهَا عَنِّي فَإِذَا قُتِلْتُ فَاسْتَوْهَبْ جُثَّتِي مِنْ ابْنِ زِيَادٍ فَوَارِهَا وَابْعَثْ إِلَى الْحُسَيْنِ ع مَنْ يَرُدُّهُ فَإِنِّي قَدْ كَتَبْتُ إِلَيْهِ أَعْلِمُهُ أَنَّ النَّاسَ مَعَهُ وَ لَا أَرَاهُ إِلَّا مُقْبِلًا. ۳۴

همانا در شهر کوفه من قرضی دارم که از هنگامی که وارد این شهر شدم آن را بقرض گرفته‌ام و آن هفتصد درهم است، پس زره و شمشیر مرا بفروش و بدهی مزبور را پرداز، و چون کشته شدم بدن مرا از ابن زیاد بگیر و دفن کن، و کسی بنزد حسین ع بفروست که او را (از این سفر) باز گرداند، زیرا من باو نوشته و آگاهش ساختم که مردم با او هستند، و چنین پندارم که او در راه است.

امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و منتظرانش

لَا يَحِلُّ لِأَحَدٍ أَنْ يَتَصَرَّفَ فِي مَالٍ غَيْرِهِ بِغَيْرِ إِذْنِهِ ۳۵ تصرف در مال احدی بدون اذن او جائز نیست.

---

33. کلمات الإمام الحسين 7- الشيخ الشریفی

34. الإرشاد ، ج 2، ص: 61

35. کمال الدین ، ج 2، ص: 521